

SJVFS 2002:66

Saknr M 5

Utkom från trycket
den 15 oktober 2002

**Statens jordbruksverks föreskrifter om verksamhet
med ägg och embryon från nötkreatur, hästjur, svin,
får och get;**

beslutade den 24 september 2002

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 2, 4 och 8 §§ förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m. samt 2 § förordningen (1994:542) om utförsel av levande djur m.m., följande.

1 kap. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Dessa föreskrifter omfattar tillvaratagande av ägg och embryon, embryoöverföring, hantering och distribution av ägg och embryon, samt superovulation. Föreskrifterna omfattar även embryon som behandlas med tekniska metoder på ett sådant sätt att *zona pellucida* genombryts, samt embryon som är resultatet av befruktning *in vitro*. Föreskrifterna omfattar inte embryon som är resultatet av cellkärneöverföring eller genetiskt modifierade embryon.

Villkoren i dessa föreskrifter skall tillämpas för ägg och embryon avsedda för utförsel till länder som ingår i Europeiska unionen (EU) och till Norge, samt för ägg och embryon avsedda för nationell verksamhet.

Definitioner

---

¹ Jfr rådets direktiv 89/556/EEG av den 25 september 1989 om djurhälsovillkor för handel inom gemenskapen med och import från tredje land av embryon från tamdjur av nötkreatur (EGT L 302, 19.10.1989, s. 1, Celex 31989L0556), senast ändrat genom kommissionens beslut 94/113/EG (EGT L 53, 24.2.1994, s. 23, Celex 31994D0113), samt rådets direktiv 92/65/EEG av den 13 juli 1992 om fastställande av djurhälsokrav i handeln inom och importen till gemenskapen av djur, sperma, ägg (ova) och embryon som inte faller under de krav som fastställs i de specifika gemenskapsregler som avses i bilaga A.I till direktiv 90/425/EEG (EGT L 268, 14.9.1992, s. 54, Celex 31992L0065), senast ändrat genom kommissionens beslut 95/176/EG (EGT L 117, 24.5.1995, s. 23, Celex 31995D0176).

2 § I dessa föreskrifter avses med

anläggning: varje form av verksamhet eller byggnad där nötkreatur, svin, får och getter hålls, förvaras eller hanteras eller för hästdjur, ett stall eller annan plats där hästdjur hålls, föds upp eller tränas,

anordnare: den som har Statens jordbruksverks tillstånd att bedriva ett eller flera delmoment i verksamhet med ägg och embryon,

besättning: samtliga djur som hålls i en anläggning som en epidemiologisk enhet, dvs. en enhet där djuren har sådan kontakt att de får anses ha samma hälsostatus,

CAE: kaprin artrit/encefalit,

CEM: smittsam livmoderinfektion hos häst (contagious equine metritis),

donator: hondjur från vilket ägg eller embryon uttagits eller avses att tas ut,

leukos: enzootisk bovin leukos (EBL),

embryo: ursprungsstadiet i utvecklingen av ett foster medan det fortfarande kan överföras till ett annat mottagligt hondjur,

embryoproduktionsgrupp: en av Jordbruksverket godkänd och registrerad embryosamlingsgrupp som utför samling av ägg, mognad, befruktning och odling av ägg och embryon *in vitro*,

embryosamlingsgrupp: en av Jordbruksverket godkänd och registrerad grupp av personer som utför samling, behandling och förvaring av embryon,

embryoöverföring: moment omfattande uttagning av embryon ur donator samt inläggning av embryon i recipienter,

hästdjur: vilda eller domesticerade arter ur familjen hästdjur (*Equidae*) och korsningar mellan dessa; i fortsättningen används uttrycket häst för alla hästdjur,

IBR/IPV: infektiös bovin rhinotracheit/infektiös pustulär vulvovaginit (infektion med bovint herpesvirus 1),

in vitro: förlopp som sker utanför ett djurs kropp,

laminarflow sterilbänk: arbetsbänk med luftflöde anpassat för arbete i steril miljö,

mikromanipulation: tekniska metoder vid vilka *zona pellucida* genombröts,

ovarium: äggstock,

ovum pick-up (OPU): teknik som anses vara icke kirurgisk och oblodig och som avser uppsamling av ägg via vagina från levande donator,

parti (av ägg eller embryon): de ägg eller embryon som samlats vid ett och samma tillfälle från samma moderdjur,

recipient: hondjur som mottagit eller är avsedd att mottaga embryon,

strå ett förseglat plaströr,

superovulation: åtgärd för att framkalla avgång av ett stort antal ägg,

zona pellucida: skyddande yttre cellmembran som omger ägg och embryon, samt
ägg: honlig obefruktad reproduktionscell (oocyt, ovum).

Tillstånd

3 § För att bedriva verksamhet med ägg och embryon krävs tillstånd av Jordbruksverket. Tillstånd meddelas för viss tid och kan omfatta något eller flera av nedanstående delmoment

1. uttagning av ägg eller embryon och behandling av donator i anslutning härtill,
2. behandling av embryon för färsk inläggning,
3. behandling av embryon för infrysning,
4. lagring av ägg eller embryon,
5. distribution av ägg eller embryon,
6. behandling av recipienter och inläggning av embryon i dessa, samt
7. produktion av embryon *in vitro*.

4 § Ansökan om tillstånd skall lämnas till Jordbruksverket och innehålla uppgifter om

1. anordnarens namn, adress, telefonnummer, person- eller organisationsnummer, och i förekommande fall produktionsplatsnummer (SE-nummer),
2. aktuellt djurslag,
3. vilket eller vilka delmoment verksamheten skall omfatta och i förekommande fall vilken behandling som ägg eller embryon skall genomgå
4. verksamhetens geografiska läge och dess omfattning,
5. ansvarig veterinär för verksamheten och ett skriftligt åtagande från denne om kontroll av verksamheten, samt
6. övrig personal som medverkar i embryosamlings- eller embryoproduktionsgruppen.

Ansökan om tillstånd för att bedriva verksamhet med ägg och embryon skall göras på Jordbruksverkets blankett D 15. Det skriftliga åtagandet från den ansvarige veterinären skall göras på Jordbruksverkets blankett D 52.

Varje embryosamlings- och embryoproduktionsgrupp skall för att godkännas uppfylla de villkor som anges i bilaga 1.

Ändring av verksamhet

5 § Anordnare skall till Jordbruksverket anmäla ändringar i verksamheten, som innebär att de uppgifter som lämnats vid ansökan om tillstånd eller de uppgifter som anges i tillståndet förändrats. Sådan anmälan skall ske innan ändringen genomförs. Vid förändringar av verksamheten eller byte av

ansvarig veterinär skall Jordbruksverket lämna godkännande innan förändringen genomförs.

Utbildning

6 § Anordnaren ansvarar för att alla personer i verksamheten har den utbildning som krävs för aktuella delmoment. Prövning av om utbildningen är ändamålsenlig för verksamheten görs av Jordbruksverket vid ansökningstillfället eller vid personalförändringar.

Hygien och smittskydd

7 § En god hygien skall upprätthållas i alla led av verksamheten. Åtgärder skall vidtas för att förebygga smittspridning.

Anordnaren svarar för att det, i samråd med ansvarig veterinär, upprättas en plan för hur bestämmelserna i första stycket skall följas.

2 kap. SAMLING, HANTERING OCH FÖRVARING AV ÄGG OCH EMBRYON

Utförande

1 § Ägg och embryon skall samlas, hanteras och förvaras av en godkänd embryosamlings- eller embryoproduktionsgrupp enligt de villkor som anges i bilaga 2 till dessa föreskrifter.

Anordnaren skall ansvara för att samtliga moment i verksamheten med överföring av embryon följer gällande bestämmelser.

2 § Uttagning av ägg eller embryon och inläggning av dessa i annat honddjur får endast utföras med metod som inte fordrar kirurgiskt ingrepp.

Frysta ägg och embryon skall lagras i förvaringskärl separat från sperma.

Momentet uttagning av ägg eller embryon skall utföras av eller ske i närvaro av veterinär. Då ryggmärgsbedövning eller nervrotsbedövning används skall denna läggas av veterinär.

3 § För embryon avsedda för nationell verksamhet gäller inte de angivna villkoren i bilagorna på

1. desinficerbart utrymme vid samling av embryon, samt
2. laboratorium vid hantering av embryon.

Då embryon avsedda för nationell verksamhet samlas i anläggning där djur normalt hålls, eller då hantering av sådana embryon inte sker i ett laboratorium, skall

1. särskild noggrannhet iaktas med avseende påhygien, samt

2. strået eller ampullen i vilket embryon lagras märkas tydligt och förvaras separat så att förväxling inte skall kunna ske med embryon som uppfyller kraven i bilagorna.

Identifiering

4 § Ägg och embryon skall hanteras så att de kan identifieras i alla led av hanteringen. Vid lagring och distribution skall strået eller ampullen identitetsmärkas. Identifiering skall kunna ske genom stråets eller ampullens märkning och förd journal enligt 3 kap. 2 §. Vid distribution av ägg eller embryon skall dessa åtföljas av härstamningsbevis och journaluppgifter enligt 3 kap. 2 §. Lagrings- och hanteringsrutiner skall vara sådana att ägg eller embryon från ett djur inte kan sammanblandas med ägg eller embryon från ett annat djur. Om flera ägg eller embryon läggs i samma strå eller ampull skall detta klart anges och alla ägg eller embryon måste då ha samma härstamning.

Avkomma som tillkommit genom embryoöverföring skall undersökas genom blodtypning eller DNA-analys och dess härstamning verifieras genom motsvarande undersökning av fader och donator.

Villkor donator

5 § Donators identitet, födelsedatum, härstamning, samt avelsvärde om sådant finns, skall kunna styrkas genom en identitetshandling utfärdad av en av Jordbruksverket godkänd avelsorganisation eller registerförande förening eller genom en erkänd utländsk stambok.

Donator skall ha normalt utvecklade könsorgan, normal kroppsbyggnad i övrigt och normala kropps- och fortplantningsfunktioner.

Hondjur, som enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:106) om djurskyddskrav vid avelsarbete inte får användas för reproduktion, får inte användas som donator.

6 § För att kunna användas för samling av ägg (ovum pick-up) eller embryon skall donatordjuren även uppfylla följande villkor

1. nötkreatur skall under minst sex månader som närmast föregår samlingen ha vistats inom EU; får och getter avsedda som donatordjur skall antingen vara födda och ha hållits inom EU sedan födelsen, eller ha importerats från tredje land enligt gällande regler för import av avelsdjur,

2. nötkreatur och svin skall före samlingen ha vistats minst 30 dagar i en och samma besättning.

Donatordjuret (samtliga djurslag) skall vid samlingstillfället

1. hållas i en anläggning som inte är underkastad djurhälsorestriktioner och skall, om donatordjuret förflyttats i samband med samlingen, närmast härröra från en anläggning som uppfyller samma villkor, samt

2. inte uppvisa några kliniska sjukdomstecken.

Donatorer av ovarier och annan vävnad som skall samlas efter slakt på ett slakteri, får inte ha varit avsedda för slakt som ett led i ett nationellt sjukdomsbekämpningsprogram eller komma från en besättning som är underkastad djurhälsorestriktioner.

Det slakteri där ovarierna och annan vävnad samlas får inte vara beläget i ett område som är föremål för djurhälsorestriktioner.

Förutom de allmänna villkor som anges i 5-6 §§, gäller villkoren i 7-9 §§ för respektive djurslag.

Villkor för nötkreatur

7 § Donatordjur skall komma från besättning som är officiellt fri från tuberkulos, brucellos och leukos.

Trots vad som anges i första stycket får donatordjuret komma från besättning som inte är fri från leukos men för vilken ett intyg har lämnats om att det i besättningen inte har funnits något kliniskt fall av leukos under de senaste tre åren.

Donatordjur får under det närmast föregående året inte ha vistats i besättning som haft några kliniska tecken på IBR/IPV.

Villkor för häst

8 § Donatordjur

1. får under de senaste 15 dagarna före samlingen av ägg eller embryon inte ha haft kontakt med hästar som kan misstänkas lida av infektiös eller smittsam sjukdom,

2. skall före samlingen av ägg eller embryon ha hållits i anläggning som varit fri från kliniska tecken på

a) CEM i minst 60 dagar,

b) dourine (beskällarsjuka), rots, encephalomyelit och vesikulär stomatit i minst sex månader,

c) infektiös anemi, eller om donatordjuret vistats i anläggning där samtidigt djur med denna sjukdom funnits, ha uppvisat negativ reaktion på två Coggins test som utförts med tre månaders mellanrum efter det att djur med sjukdomen har avlägsnats från anläggningen,

d) rabies i minst en månad,

e) mjältbrand i minst 15 dagar, samt

3. får inte ha betäckts naturligt under de 30 dagar som föregår samlingen av ägg eller embryon.

Villkoren för svin, får och get

9 § Donatordjur skall

1. uppfylla de tillämpliga kraven för handel inom EU med avels- och produktionsdjur enligt Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:77) om utförsel av nötkreatur och svin till länder som ingår i Europeiska unionen (EU) och till Norge, eller Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:8) om utförsel av får och getter till länder som ingår i Europeiska unionen (EU) och till Norge, samt

2. härröra från besättningar som uppfyller de tillämpliga kraven i de bestämmelser som finns angivna i punkt 1.

Villkor för fader

10 § Donator måste ha befruktats genom artificiell insemination, alternativt ägget ha befruktats *in vitro*, med sperma från ett handjur som samlats påen av Jordbruksverket godkänd seminestation, eller med sperma som importerats i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2002:67) om införsel av embryon och sperma från nötkreatur samt sperma från svin, eller Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:24) om införsel av djur, sperma, ägg och embryon.

Handjurens identitet, födelsedatum, härstamning och avelsvärde skall kunna styrkas genom en identitetshandling utfärdad av en av Jordbruksverket godkänd avelsorganisation eller registerförande förening eller genom en erkänd utländsk stambok.

Villkor för recipient

11 § Hondjur med sådan konstitution att risk för förlossningskomplikationer kan bedömas uppkomma får inte användas som recipient. Hänsyn skall härvid tas till embryots förväntade egenskaper och utveckling.

Recipient skall vara i god allmän kondition.

3 kap. REGISTRERINGS- OCH UPPGIFTSSKYLDIGHET

Journalföring och rapportering

1 § Anordnaren skall föra journal över varje uttagning och inläggning av ägg eller embryon samt behandlingar i anslutning härtill. Journalen skall innehålla uppgifter om

1. djurslag, ras, ålder och identitet på de berörda donatordjuren,
2. recipients och handjurs identiteter,
3. antal uttagna ägg eller embryon samt deras kondition,

4. vilka behandlingar som utförts på donator, recipienter samt ägg eller embryon,

5. vilka metoder som använts för mognad, befruktning och odling av ägg samt uppgift om odlingsmedier vid *in vitro* produktion av embryon,

6. platsen där ägg eller embryon har samlats och behandlats,

7. datum för åtgärden, samt

8. vem som utfört överföringen eller delmomentet.

2 § Då ägg eller embryon fryses in och lagras skall en särskild lagerjournal föras. I lagerjournalen skall anges samtliga inkommande och utgående sändningar av ägg och embryon från lagret. Lagerjournalen skall innehålla uppgifter om

1. djurslag och ras på ägg och embryon,

2. identifieringen av ägg och embryon, inklusive föräldradjurs identitet (dvs. donators, och för embryon även handjurs identiteter),

3. platsen för samlingen av ägg eller embryon,

4. datum för samlingen, samt

5. datum när ägg eller embryon tillfördes eller togs ut från lagret.

Vid distribution av ägg eller embryon skall mottagarens namn och adress anges i journalen. Slutdestinationen för ägg och embryo skall kunna följas genom journaler. Vid lagring och distribution skall stråets eller ampullens märkning journalföras.

Journaler skall arkiveras i minst fem år.

3 § Anordnare skall rapportera utförd embryoöverföring till godkänd avelsorganisation eller registerförande förening enligt dennes anvisningar snarast efter inläggningen.

Sammanställningar

4 § Anordnare skall göra sammanställningar av utförda embryoöverföringar med avseende på dräktighetsprocent och förlopp vid födslar för dräktigheter som är resultat av embryoöverföring med *in vitro* befruktade ägg eller mikromanipulerade embryon. Sammanställningarna skall årligen sändas till Jordbruksverket.

Ägare till recipient är skyldig att rapportera uppgifter om dräktighet, födelsedatum, resultat, födelseförlopp samt eventuell förekomst av missbildningar till anordnaren.

4 kap. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Den ansvarige veterinären skall fortlöpande kontrollera och övervaka den verksamhet med ägg och embryon som bedrivs av eller via den aktuella anordnaren. Veterinären skall omedelbart påpeka brister i verksamheten

för anordnaren och är skyldig att rapportera till länsstyrelsen om inte rättelse sker.

2 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över den verksamhet med ägg och embryon som bedrivs i länet. Länsstyrelsen skall rapportera till Jordbruksverket om allvarliga brister uppdagas samt om en anordnare vid upprepade tillfällen inte följt länsstyrelsens eller den ansvarige veterinärens anvisningar.

3 § Tillstånd att bedriva verksamhet med ägg och embryon medför skyldighet att bereda tillsynsmyndigheterna och den ansvarige veterinären tillträde till samtliga lokaler, där verksamhet bedrivs, för att där göra undersökningar och ta prover samt att på begäran tillhandahålla de handlingar tillsynsmyndigheten efterfrågar.

4 § En anordnare som inte följer dessa föreskrifter eller villkor som meddelats vid tillståndsgivningen kan få sitt tillstånd återkallat av Jordbruksverket.

5 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 november 2002, då Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 1992:153) om embryoöverföring mellan hondjur för avel av husdjur skall upphöra att gälla.

MATS PERSSON

Anders Dahlin
(Djurmiljöenheten)

VILLKOR FÖR GODKÄNNANDE AV EMBRYOSAMLINGS- OCH EMBRYOPRODUKTIONSGRUPP

Varje embryosamlingsgrupp skall för att godkännas uppfylla följande villkor:

1. Samling, behandling och förvaring av embryon skall utföras av en ansvarig veterinär, eller under dennes ansvar, av veterinär eller husdjurs-tekniker som besitter kompetens och som har fått utbildning av den ansvarige veterinären i hygienisk metodik och teknik.

2. Embryosamlingsgruppen skall stå under tillsyn av en av Jordbruksverket utsedd officiell veterinär.

3. Embryosamlingsgruppen skall ha tillgång till ett fast eller ett rörligt laboratorium där embryon skall undersökas, behandlas och förpackas. Laboratoriet skall vara utrustat med minst en arbetsyta, ett mikroskop och när det gäller verksamhet med embryon från nötkreatur även frysutrustning.

4. Ett fast laboratorium skall innefatta

a) ett rum där embryon kan hanteras och som är beläget i anslutning till, men avskilt från det utrymme som används för hantering av donatordjuren vid samling av embryon,

b) ett rum eller ett utrymme som är utrustat för rengöring och sterilisering av instrument och utrustning som används vid samlingen och hanteringen av embryon, samt

c) ett rum med lämplig laminarflow sterilbänk som skall rengöras och desinficeras ordentligt mellan partierna om mikromanipulering av embryon skall göras.

5. Ett rörligt laboratorium skall ha en särskilt utrustad del av fordonet med tvåskilda avdelningar bestående av

a) en ren avdelning för undersökning och hantering av embryon, och

b) en avdelning som är avsedd för förvaring av utrustning och materiel som kommer i kontakt med donatordjuren.

Ett rörligt laboratorium skall vara knutet till ett fast laboratorium som svarar för sterilisering av utrustningen och förser det med de vätskor och andra produkter som krävs för samling och hantering av embryon.

En embryoproduktionsgrupp skall för att godkännas för produktion och hantering av embryon som är ett resultat av befruktning *in vitro* och/eller odling *in vitro*, utöver villkoren i punkterna 1-5 även uppfylla följande villkor:

1. Personalen skall ha utbildning i lämpliga sjukdomskontroll- och laborietekniker, särskilt i förfaranden för arbete under sterila förhållanden.

2. Personalen skall ha tillgång till ett fast hanteringslaboratorium vilket skall innefatta

a) lämplig utrustning och hjälpmedel, som skall omfatta ett separat rum för uttagning av ägg från ovarier, och separata rum eller utrymmen för dels hantering av ägg och embryon, dels förvaring av embryon,

b) laminarflow sterilbänk, på vilken alla ägg, sperma och embryon skall hanteras, dock kan centrifugeringen av sperma genomföras utanför laminarflow sterilbänken, såvida heltäckande hygieniska skyddsåtgärder vidtas.

3. Om ägg och annan vävnad skall samlas på ett slakteri skall embryo-produktionsgruppen ansvara för samling och transport av ovarierna och annan vävnad till hanteringslaboratoriet så att arbetet kan utföras på ett hygieniskt och säkert sätt.

VILLKOR FÖR SAMLING, HANTERING OCH FÖRVARING AV ÄGG OCH EMBRYON FÖR DEN GODKÄNDA EMBRYO-SAMLINGS-ELLER EMBRYOPRODUKTIONSGRUPPEN

Samling och hantering

Villkoren i punkterna 1-14 gäller förutom för embryon även för ovarier, ägg och annan vävnad för användning vid befruktning *in vitro* och/eller odling *in vitro*.

1. Embryon skall samlas och hanteras av en godkänd embryosamlingsgrupp utan att de kommer i kontakt med andra samlingar av embryon som inte uppfyller de villkor som anges i dessa föreskrifter.

2. Urspolning och samling av embryon skall ske i ett utrymme som är avskilt från övriga delar av lokalerna eller anläggningen. Detta utrymme skall vara i gott skick och lätt att rengöra och desinficera.

3. Embryon skall hanteras (undersökas, tvättas, behandlas och placeras i för ändamålet avsedda sterila behållare) antingen inom ett fast eller ett rörligt laboratorium som inte är beläget inom en zon som är föremål för djurhälsorestriktioner.

4. All utrustning som kommer i kontakt med embryon eller donator-djuren under samlingen eller hanteringen skall rengöras och desinficeras eller steriliseras noggrant före användningen, såvida inte engångs-utrustning används.

5. Produkter av animaliskt ursprung som används under embryosamlingen och i transportmediet, skall härröra från källor som inte utgör någon djurhälsorisk eller vara behandlade på ett sådant sätt före användningen att inga sådana risker föreligger. Alla medier och lösningar skall steriliseras med godkända metoder enligt rekommendationer i handboken från International Embryo Transfer Society (IETS)². Antibiotika kan tillsättas mediet i enlighet med IETS-handboken.

6. Förvarings- och transportkärl skall rengöras och desinficeras eller steriliseras noggrant före varje påfyllning.

7. Frysmediet får inte ha använts tidigare för andra produkter av animaliskt ursprung.

8. Varje strå, ampull eller liknande i vilka embryon lagras och transporteras, skall vara tydligt kodmärkta på ett sådant sätt att samlingsdatum för embryon och båda föräldradjurens art, ras och identitet jämte embryosamlingsgruppens registreringsnummer lätt kan fastställas.

9. Varje embryo skall tvättas minst tio gånger i en speciell vätska för embryon som skall bytas mellan varje tvätt. Varje tvättning skall motsvara en 100-faldig utspädning av föregående tvättning och en steril mikropipett

---

² www.iets.org.

skall användas för att överföra embryot vid varje tillfälle. Embryon från nötkreatur skall tvättas med en vätska innehållande trypsin i enlighet med IETS-handboken.

10. *Zona pellucida* skall vara intakt före och efter tvättningen. Endast embryon från samma donator får tvättas samtidigt. Efter den sista tvättningen skall varje embryo underkastas mikroskopisk undersökning med en förstoring på minst $\times 50$ över hela sin yta för att kontrollera att *zona pellucida* är intakt och fri från vidhäftande material. All mikromanipulering skall efter den sista tvättningen och undersökningen utföras i de utrymmen som godkänts för ändamålet. Sådan mikromanipulering får endast utföras på embryon vars *zona pellucida* dessförinnan har varit intakt.

11. Varje parti av embryon som har genomgått den kontroll som anges i punkt 10 utan anmärkning skall överföras till strån, ampuller eller liknande som har märkts i enlighet med vad som anges i punkt 8 och som skall förseglas omedelbart.

12. Varje embryo skall

a) om det är lämpligt, frysas snarast möjligt och förvaras i kärl utan kontakt med embryon som ej uppfyller samma krav, samt

b) förvaras på ett ställe som står under kontroll av den ansvarige veterinären, och som inspekteras regelbundet av en officiell veterinär.

13. Varje embryosamlingsgrupp skall frysa identifierade prover av tvätt- och sköljvätskor, sönderdelade embryon och obefruktade ägg i samband med samling av ägg eller embryon avsedda för utförelse till länder som ingår i EU och till Norge för officiell undersökning av mikrobiell kontaminering. Undersökningen skall på anmodan av Jordbruksverket utföras av laboratorium som godkänts av Jordbruksverket. Proverna skall lagras i minst två år.

14. Varje embryosamlingsgrupp skall föra journal över dess verksamhet enligt 3 kap. 1 och 2 §§. Dessutom skall journal föras över de tekniska metoder som har använts på embryon vid

a) genombrytning av *zona pellucida* med hjälp av mikromanipulering, eller vid

b) befruktning *in vitro* och/eller odling *in vitro*.

Identifiering av embryon som är resultatet av befruktning *in vitro* kan göras på grundval av ursprungspartiets märkning. Journalen skall innehålla uppgifter om datum och plats för samlingen av ovarier och/eller ägg. Donatordjurens besättning vid embryosamlingen skall anges.

15. Om ovarier och annan vävnad samlas på ett slakteri skall detta vara officiellt godkänt och stå under kontroll av en officiell veterinär som ansvarar för att en inspektion av donatordjuren görs före och efter slakten.

16. Material och utrustning som kommer i direkt kontakt med ovarier och annan vävnad skall steriliseras före användning och efter steriliseringen användas uteslutande för detta ändamål. Särskild utrustning skall användas för hanteringen av ägg och embryon från olika partier.

17. Ovarier och annan vävnad får inte föras in på hanteringslaboratoriet innan inspektionen av partiet efter slakt har avslutats. Om någon relevant sjukdom påvisas hos donatorpartier eller hos något djur som slaktats på det slakteriet samma dag skall all vävnad från det partiet spåras och kasseras.

18. Embryon, ägg eller annan vävnad som genomgått odling *in vitro* skall tvättas och undersökas enligt de förfaranden som fastställts i punkterna 9 och 10. Mikromanipulering får därefter genomföras i enlighet med bestämmelserna i punkt 10.

Förvaring

Ägg och embryon skall förvaras vid lämplig temperatur i lokaler som har godkänts för ändamålet av Jordbruksverket.

För att kunna godkännas skall dessa lokaler

1. innefatta minst ett låsbart utrymme som är avsett enbart för förvaring av ägg och embryon, och

2. vara lätta att rengöra och desinficera.

Frysta ägg och embryon av häst, svin, får och get som skall distribueras till ett annat land inom EU eller till Norge skall lagras under godkända förhållanden i minst 30 dagar före avsändningen.